

**JU KANTONALNA BOLNICA
ZENICA
Politike i procedure**

Datum usvajanja:	30.08.2023.
Broj protokola:	24-33-1- 64 /23
Broj verzije:	R-1: 1/1.1
Datumi ranijih revizija i brojevi verzija:	24.03.2011. 4/2011

PROCEDURU PRIPREMIO/LA I PREGLEDALA/O:

Rukovodilac Službe za organizaciju, standardizaciju i poboljšanje kvaliteta:

Nusret Mašić, dipl. pravnik

Komisija za poboljšanje kvaliteta i sigurnosti zdravstvenih usluga:

Doc. dr. Sc. Faruk Hodžić

ODOBRENO OD STRANE:

Direktor Bolnice

Dr Tarik Zulović

NASLOV: Politika o jednakosti i antidiskriminatorskoj praksi i jednakosti u pristupu uslugama

1 PODRUČJE PRIMJENE

Sve organizacione jedinice Bolnice

2 DISTRIBUCIJA I NADZOR

- 3.1. Šefovi i glavne sestre/tehničari klinika, načelnici i glavne sestre/tehničari odjeljenja/odjela, šefovi i glavne sestre/tehničari odsjeka, rukovodioci sektora i službi dužni su obezbjediti da se s ovom Politikom upoznaju svi radnici.
- 3.2. Ova Politika mora biti postavljena na mjesto dostupno svim radnicima.
- 3.3. Šefovi i glavne sestre-tehničari odsjeka vrše kontinuiranu kontrolu i provjeru pravilnosti primjene ove Politike. Periodičnu kontrolu i nadzor nad primjenom ove Politike vrše načelnici i glavne sestre/tehničari odjela/odjeljenja, šefovi i glavne sestre/tehničari klinika, pomoćnici direktora za oblast za koju su nadležni i Služba za organizaciju, standardizaciju i poboljšanje kvaliteta u okviru provođenja planiranih aktivnosti na uspostavi sistema kvaliteta i provođenja unutrašnjeg nadzora.

3 OPŠTA IZJAVA O POLITICI

- 3.1. Kantonalna bolnica Zenica (u daljem tekstu: Bolnica) radi na stvaranju jednakih uslova i ostvarivanju prava u zapošljavanju i izboru kandidata za obavljanje određenog posla, uvjete rada i prava iz radnog odnosa, obrazovanje, osposobljavanje i usavršavanje, napredovanje u poslu, otkazivanju ugovora o radu. Bolnica radi i na stvaranju jednakih uslova i ostvarivanju prava za druga lica koja borave u Bolnici (učenici, studenti, osobe angažovane po osnovu ugovora o djelu i sl.)
- 3.2. Prilikom pružanja usluga korisnicima usluga, prvenstveno pacijentima, Bolnica postupa prema načelima Zakona o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenta (Službene novine F BiH, br. 40/10) i kontinuirano radi na ostvarivanju i poštivanju prava definisanih Zakonom. Zakonom je zabranjen svaki vid diskriminacije u postupku ostvarivanja prava i obaveza koja proističu iz Zakona. Zabranjena je diskriminacija pacijenata s obzirom na spol, spolno opredjeljenje, bračno stanje, porodične obaveze, starost, invalidnost, trudnoću, jezik, vjeru, političko i drugo mišljenje, nacionalnu pripadnost, socijalno porijeklo, imovno stanje, rođenje, rasu, boju kože, članstvo ili nečlanstvo u političkim strankama i sindikatima, zdravstveni status, ili neko drugo lično svojstvo.
- 3.3. Politikom Bolnice nastoji se garantovati jednakost prilika i ostvarivanje prava za sve.
- 3.4. Politike će se primjenjivati u skladu sa zakonskom regulativom i uz procedure kojima se regulišu pitanja pronalazjenja i odabira kadrova, aktivnosti vezanih za povredu radnih obaveza, žalbi, sigurnost na radu, odsustva sa rada, otkaza ugovora o radu, ali i pitanja prijema pacijenata, tretmana, njege, otpusta, prigovora pacijenata i dr.
- 3.5. **Pojam i vrste diskriminacije**
- 3.5.1. Pojam i vrste diskriminatorskih praksi uređuje Zakon o zabrani diskriminacije ("Službeni glasnik BiH", br. 59/09, 66/16).
- 3.5.2. Diskriminacija, u smislu ovog Zakona, je " svako različito postupanje uključujući svako isključivanje, ograničavanje ili davanje prednosti utemeljeno na stvarnim ili pretpostavljenim osnovama prema bilo kojem licu ili grupi lica i onima koji su s njima u rodbinskoj ili drugoj vezi na osnovu njihove rase, boje

kože, jezika, vjere, etničke pripadnosti, invaliditet, starosna dob, nacionalnog ili socijalnog porijekla, veze s nacionalnom manjinom, političkog ili drugog uvjerenja, imovnog stanja, članstva u sindikatu ili drugom udruženju, obrazovanja, društvenog položaja i spola, seksualne orijentacije, rodnog identiteta, spolnih karakteristika, kao i svaka druga okolnost koja ima za svrhu ili posljedicu da bilo kojem licu onemogućiti ili ugrožava priznavanje, uživanje ili ostvarivanje na ravnopravnoj osnovi, prava i sloboda u svim oblastima života.”

3.5.3 **Neposredna diskriminacija** podrazumijeva svako različito postupanje po osnovama navedenim u tački 1.5.2., odnosno svako djelovanje ili propuštanje djelovanja kada je neko lice ili grupa lica dovedena ili je bila ili bi mogla da bude dovedena u nepovoljniji položaj za razliku od nekog drugog lica ili grupe lica u sličnim situacijama.

3.5.4 **Posredna diskriminacija** podrazumijeva svaku situaciju u kojoj, naizgled neutralna odredba, kriterij ili praksa, ima ili bi imala efekat dovođenja nekog lica ili grupe lica u nepovoljan ili manje povoljan položaj u odnosu na druga lica.

3.5.5 **Ostali oblici diskriminacije su:** uznemiravanje, spolno uznemiravanje, mobing, segregacija, izdavanje naloga drugima da vrše diskriminaciju i pomaganje u tome, podsticanje na diskriminaciju.

4 **OBAVEZE BOLNICE I RADNIKA**

4.1 Bolnica ima pravnu i moralnu obavezu da osigura da ne dođe do diskriminacije i drugih oblika nedozvoljenog ponašanja u čemu posebnu obavezu ima rukovodno osoblje.

4.2 Svaki radnik ima obavezu da obezbjedi da ne dođe do diskriminacije u odnosu na drugog zaposlenika ili korisnika usluga ili drugo lice koje doravi u Bolnici, što podrazumijeva slijedeće:

- vrednovanje i poštivanje radnih kolega na osnovu njihovog ponašanja, znanja i vještina i obavljanja poslova,
- ponašanje u skladu politikama, procedurama i drugim mjerama uvedenim od strane Bolnice vezanim za nediskriminatorsku praksu,
- eliminisanje diskriminacije za vrijeme selekcije i izbora kadrova, prerasporeda ili obuke,
- odsustvo poticanja drugih zaposlenika da postupaju diskriminatorski,
- nekažnjavanje pojedinaca koji se žale ili ukazuju na diskriminaciju,

4.3 **Zapošljavanje i rad**

- Politika osigurava pronalaženje osobe koja najviše odgovara za određeni posao
- Da kandidat za posao ili radnik nema povlašten tretman u odnosu na drugog po bilo kom osnovu
- Ustanova ne smije provoditi diskriminaciju kod selekcije za ponovno zapošljavanje

4.4 **Oglašavanje**

- Prije oglašavanja upražnjenih radnih mjesta, svi uslovi za obavljanje poslova treba da budu procijenjeni u odnosu na ovu politiku, da bi se osigurala relevantnost i osujetila diskriminacija. Uslovi, koji se postavljaju za pojedine poslove, treba da odražavaju opis posla i da jasno označe neophodne i željene kvalifikacije traženog kandidata.
- Oglas mora biti jasan i nedvosmislen i ne smije direktno ili indirektno upućivati na bilo kakvu diskriminaciju. Oglašavanje se vrši interno i/ili eksterno. Oglas treba da bude koncipiran tako da privuče što veći broj zainteresovanih koji ispunjavaju potrebne uslove.
- Pored opisa, svaki oglas treba da sadrži i uslove u pogledu kvalifikacija, znanja i vještina i potrebnog iskustva.

4.5 **Procjena kandidata**

- Svaki kandidat se procjenjuje pojedinačno u odnosu na sposobnost da obavlja određeni posao i to pregledom potrebne dokumentacije i putem intervjua. Odluka o izboru ne može biti zasnovana na bilo kojem kriteriju koji ima diskriminirajuće elemente
- Kandidati imaju pravo biti informisani zbog čega nisu izabrani. Svi intervjui se vode u prisustvu više od jednog člana osoblja, vode se objektivno, zasnivaju se na pitanjima koja pokrivaju glavne aspekte posla.
- Evidentira se ocjena kandidata pri zapošljavanju u odnosu na utvrđenu kvalifikaciju, iskustvo i vještine.

4.6 **Odabir kandidata**

Bolnica ima procedure za selekciju i izbor kandidata, koje su usaglašene sa važećom regulativom, opštim aktima i ovom Politikom. Ove procedure treba da osiguraju da bude izvršen izbor najpodobnijeg kandidata na osnovu njegovog znanja, vještina i sposobnosti, da ni jedan radnik kod preraspoređivanja ili kandidat za posao ne dobije povlašten tretman u odnosu na drugog.

4.7 **Onesposobljenost i zapošljavanje**

- Bolnica omogućava zapošljavanje i zadržavanje osoblja sa onesposobljenjima kao integralni dio politika i praksi jednakih prilika. Preduzimaju se specifične aktivnosti da se unaprijedi svjesnost radnika vezana za postupanje sa osobama sa onesposobljenjima. Obezbjeduje se da se svi radnici, posebno rukovodeći, upoznaju sa njihovim ulogama.
- Bolnica osigurava podršku i omogućava odsustvo osobama koje su stekle neko onesposobljenje da bi uradile potrebne korekcije, doedukaciju i sl. i u konsultaciji sa stručnim licima obezbjeđuje odgovarajuće radno okruženje.

4.8 **Obuka i razvoj osoblja**

- Bolnica organizuje edukaciju na osnovama jednakosti. Novo osoblje će biti upoznato sa politikom koja promovira jednakost.
- Informacije o mogućnostima obuke i razvoja se objavljuju ili na drugi način čine dostupnim radnicima i prati se napredak svakog pojedinca.

4.9 **Poštivanje na poslu**

- Bolnica kreira kulturu u kojoj se svo osoblje tretira sa uvažavanjem.
- Rukovodno osoblje ima obavezu da uspostavi standarde prihvatljivog ponašanja koje se očekuje od osoblja i osigura da se standardi primjenjuju, kao i da se samo tako ponaša.

4.10 **Povrede radnih obaveza, žalbe**

- U postupku utvrđivanja odgovornosti za povredu radnih obaveza obezbjeđuje se da ni jedan pojedinac, unutar bilo koje grupe, ne bude tretiran različito u odnosu na pripadnike drugih grupa.
- Obezbjeduje se efektivno upravljanje svim žalbama kojima se ukazuje na diskriminaciju. Postoji procedura koja definiše ovo postupanje u Ustanovi.

4.11 **Viškovi zaposlenika**

- Ustanova ne smije provoditi diskriminaciju kod selekcije u postupcima utvrđivanja viškova zaposlenika zbog ekonomskih, tehničkih ili organizacijskih razloga

5 ODNOS PREMA KORISNICIMA USLUGA/ PACIJENTIMA

5.1 Pacijenti prava garantovana Zakonom o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenta (Službene novine F BiH, br. 40/10) ostvaruje na osnovu savremene medicinske doktrine, stručnih standarda i normi, te u skladu sa mogućnostima zdravstvenog sistema i uz uslov da prethodno ispunjava svoje obaveze i odgovornosti utvrđene ovim zakonom.

5.2 U postupku ostvarivanja zdravstvene zaštite u Bolnici pacijentima je obezbjeđen jednak pristup zdravstvenoj zaštiti bez diskriminacije po bilo kom osnovu i bez diskriminacije u odnosu na vrstu oboljenja.

5.3 Prilikom pružanja usluge svim pacijentima pristupa se sa poštovanjem, bez povrede časti, pravde, jednakosti i ljubaznosti.

5.4 Odnosi sa pacijentima u Bolnici temelje se na partnerskom odnosu i na načelima profesionalizma, uz poštivanje zakonskih normi, medicinske etike i deontologije.

5.5 Bolnica kontinuirano radi na ostvarivanju prava pacijenta, u skladu sa principima i na način kako je definisao Zakon, uz stalne kontrole u sistemu unutrašnjeg nadzora, kao i kroz uspostavu, razvijanje i održavanje sistema poboljšanja kvaliteta i bezbjednosti zdravstvenih usluga, u skladu sa propisima o sistemu poboljšanja kvaliteta, bezbjednosti i o akreditaciji u zdravstvu.

5.6 Bolnica je obezbjedila poštivanje prava pacijenta na prigovor u skladu sa Zakonom i internim procedurama kojima je ta oblast uređena.

5.7 **Datum stupanja na snagu**

Politika stupa na snagu 10 dana nakon usvajanja

6 REVIZIJA

Revizija ove Politike vrši se svake 3 godine, a po potrebi i ranije.